

**CRNA GORA
OPŠTINA HERCEG NOVI
KABINET PREDSEDNIKA OPŠTINE**

**INFORMACIJA O
MEĐUNARODNOJ I MEĐUOPŠTINSKOJ SARADNJI OPŠTINE
HERCEG NOVI, U TOKU 2009. GODINE
SA POSEBNIM OSVRTOM NA SARADNJU SA GRADOVIMA
PRIJATELJIMA**

Maj 2010. godine

Opština Herceg Novi je jedna od opština koja njeguje i razvija međunarodnu saradnju, a što podržavaju zakonska i normativna akta na kojima se zasniva njena organizacija rada.

Tako je Zakonom o lokalnoj samoupravi, Statutom i Poslovnikom o radu Skupštine opštine predviđena puna sloboda saradnje i udruživanja sa drugim opštinama u zemlji i inostranstvu, sve u skladu sa nadležnostima, a u cilju unapređenja i zaštite lokalne zajednice.

Istovremeno u ostvarivanju svojih zadataka i programa, Opština uredno kontaktira sa državnim organima i organizacijama i drugim stručnim domaćim i inostranim organizacijama, podstiče i koordinira međusobnu saradnju, razmjenu iskustava i zajedničko djelovanje na ostvarivanju zajedničkih ciljeva i zadataka.

Različiti oblici kontakata i partnerstva motivisani su obostrano izraženim željama i težnjama za uspostavljanje i unapređenje uzajamno korisne, praktične i svrsishodne saradnje.

Saradnja se uglavnom odnosi na razvijanje prijateljskih veza, razmjene iskustava i praktičnih dostignuća u raznim oblastima, afirmisanje održivog razvoja i uspostavljanje kulturne razmjene u oblasti sporta, obrazovanja, pozorišne djelatnosti, izdavaštva, muzičke djelatnosti i drugog.

Međuopštinska saradnja danas postaje sve važnija jer ima za cilj povezivanje lokalnih zajednica i razvijanje procesa evropskih integracija, naročito priprema opština i naših stručnih službi za efikasno apliciranje prema evropskim strukturnim fondovima. Njena svrha je veća kod usvajanja gotovih dobrih praksi i njihovu primjenu, što se odražava na kvalitet usluga koje se pružaju građanima.

Opština Herceg Novi ostvaruje dobru i kontinuiranu saradnju sa lokalnim zajednicama u regionu i državi, posebno na realizaciji obostrano korisnih projekata. Takva saradnja je najčešće inicirana potrebama u rješavanju zajedničkih problema i preduzimanju zajedničkih aktivnosti u oblastima vodosnabdijevanja, zaštite životne sredine, saobraćajne infrastrukture, saobraćaja na moru, graničnih prelaza, protivpožarne zaštite, regulisanja odlaganja čvrstog otpada i slično.

Tradicionalno, sve opštine u regionu uzajamno razmjenjuju pozive za sve važnije i značajnije manifestacije, kao što su praznici opština, kulturne

manifestacije različitih sadržaja, otvaranje važnijih objekata, novih institucija, promovisanje knjiga, izložbi, proslava i obilježavanja pojedinih istorijskih datuma.

Stalna komunikacija se ogleda u razmjeni informacija, materijala i iskustava, uglavnom u oblastima privrede, turizma, zdravstvenog i drugih vidova turizma, socijalne politike, sporta, trgovine, poljoprivrede, kulture, prosvete, obrazovanja, komunalne infrastrukture i zaštite čovjekove sredine, a sve polazeći od postojećih resursa i prirodnih prednosti teritorija naših opština kao i prestižnih aspekata vezanih za njihov geostrateški položaj.

Podsjećanja radi, Opština Herceg Novi je do sada potpisala povelje o bratimljenju sa opštinama Zemun, Beočin, Bačka Topola, Novo Mesto, Centar Sarajevo, Prizren i Čajetina, te sa gradovima Barleta, Volgorječenski, Vaureal i Gulionese.

Isto tako, ranije su potpisani i protokoli o prijateljstvu i saradnji sa gradovima Zaječar, Kranj, Banja Luka, Bitola Kotor Varoš i Osijek kao i Segedin, Levanger i Senec.

Godine 1999. Potpisan je i Protokol o sporazumu između opština teritorijalnog pakta NORD Barese – Ofantino iz Italije i opština Boke Kotorske u cilju njihovog povezivanja, a povodom donošenja posebnog Zakona za učešće Italije u rekonstrukciji Balkana.

Tokom 2009. godine nastavljena je intenzivna saradnja sa opštinama na tromeđi Crne Gore-Bosne i Hercegovine – Hrvatske, a sve preko Komisije za prekograničnu saradnju u slučaju prirodnih i ostalih katastrofa i na području upravljanja prirodnim resursima. Održana su dva radna sastanka Komisije, kao i Ministarska konferencija 08. jula 2009. godine u Herceg Novom, čime se završilo crnogorsko predsjedavanje ovom Komisijom. Na Ministarskoj konferenciji je usvojena ZAJEDNIČKA IZJAVA o saradnji na realizaciji zajedničkih prekograničnih projekata iz oblasti područja rada Komisije za prekograničnu saradnju u slučaju prirodnih i ostalih katastrofa i na upravljanju prirodnim resursima sa sledećim projektima:

- **»Projekat integrisane protivpožarne zaštite graničnih područja Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske«;**
- **»Monitoring granica na tromeđi Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Hrvatske«;**
- **»Putevima istorijskog nasleđa«; i**
- **»Projekt prekograničnog informativnog povezivanja«.**

Aktivnosti lokalne samouprave u toku 2009. godine su velikim dijelom bile usmjerene na obezbjedjivanju uslova i formiranju kadra za apliciranje na planiranim pozivima Evropske Unije. U tom cilju predstavnici Opštine uzeli

su učešća u brojnim radionicama, seminarima, sastancima. Organizovan je i info dan, a bilo je i drugih aktivnosti u kojima je Opština Herceg Novi uzela učešća, a odnosile su se na obuku zaposlenih za izradu i popunjavanje aplikacionih formi i kvalitetnog pripremanja projekata.

Takođe je bilo više sastanaka asocijacije Eurodistrikta Južnog Jadrana u kojoj je Opština Herceg Novi aktivan član. Cilj formiranja ove asocijacije je udruživanje, jačanje kapaciteta i zajedničko apliciranje projekata prema EU.

U periodu od juna do decembra 2009. godine koliko su bili otvoreni pozivi za tri prekogranična i jedan transnacionalni program Evropske Unije, Opština Herceg Novi je uzela učešća u 10 projekata i to:

- 1. „Intenziviranje privredne saradnje kroz uspostavljanje zajedničke institucionalne i prostorne infrastrukture“, nosilac – Privredna komora CG i BiH, iznos sredstava 672.619.33 eura, IPA BiH-MNE**
- 2. "Ocjena hemijskog statusa Bilećkog i Goričkog jezera i projektovanje istraživačkog monitoringa prema Okvirnoj direktivi o vodama Evropske Unije", nosilac – JP „Vodovod i kanalizacija“ Herceg Novi , IPA BiH-MNE**
- 3. „Cross-Border Programme Bosnia and Herzegovina-Montenegro“, nosilac NVO Ekološko društvo Boke Kotorske, iznos sredstava 553.000 eura, IPA BiH-MNE**
- 4. "Together In Tourism", nosilac - OPŠTINA HERCEG NOVI, 131.463 EUR, IPA BiH-MNE**
- 5. "Culture Exchange and Tourist Centres of Smokvica and Herceg Novi", Turistička Organizacija Herceg Novi; iznos sredstava 818.098,02 eura, IPA CRO-MNE**
- 6. „Adriatic Coastal Communities for Environmentally Sustainable Solutions or Environmentally Sustainable Solutions for Adriatic Coastal Communities“ A.C.C.E.S.S. nosilac - Opština Omišalj, R Hrvatska, iznos sredstava 1.608.800 eura, IPA ADRIATIC**
- 7. „Solar Adriatic Alliance“ „SOLADAL“, nosilac - Energo ltd., Rijeka, R Hrvatska, iznos sredstava 4.871.760,00 eura, IPA ADRIATIC**
- 8. „INNOV-GIS: INNOVATION FOR COMMUNICATION NETWORKS OF THE ADRIATIC“ „INNOV-GIS“, nosilac - Co.Si.F., Consortium of Industrial development of Fermano, Italija, iznos sredstava 1.090.500,00 eura, IPA ADRIATIC**

9. **"The assessment, analysis and optimization of the placement of renewable power sources, as well as training the population for energy efficiency, using specific benchmarking methods ", nosilac - THE ACADEMY OF TECHNICAL SCIENCES IN ROMANIA/ ASTR, Rumunija, iznos sredstava 4.305.000,00 eura, SOUTH EAST EUROPE**
10. **"Valorisation of hidden cultural heritages in small villages and in marginalized areas for Tourism for All and Social Tourism" CHIC, nosilac University of Primorska, Slovenia, iznos sredstava 2.635.541.00 eura; SOUTH EAST EUROPE**

Na predlog predsjednika Opštine Herceg Novi i načelnika Opštine Konavli pokrenuta je inicijativa za otvaranje malograničnog prelaza za stanovnike Boke Kotorske i Konavala odnosno Dubrovnika.

Realizacija konkretnog projekta dogovorena je i na državnom nivou između Republike Hrvatske i Crne Gore.

To bi omogućilo lakšu, bržu i intenzivniju komunikaciju i bilo posebno značajno za poljoprivredne proizvođače i plasiranje proizvoda sa obje strane granice.

U toku su aktivnosti za realizaciju ovog izuzetno značajnog međugraničnog projekta.

U organizaciji italijanske jedriličarske ekipe „Trofeoterradamare“, Crnogorskog jedriličarskog saveza i Jedriličarskog kluba „Jugole Grakalić“ iz Herceg Novog i „Jovo Dabović“ iz Baošića, a pod pokroviteljstvom Opštine, od 30. aprila do 3. maja, održana je treća međunarodna regata. Startovalo se iz Barija a cilj je bio Herceg Novi. Na startu u luci Bari učestvovala su 32 jedrilice iz Italije, Srbije, Hrvatske i Crne Gore. Održano je i tradicionalno druženje maslinara iz Italije i naših krajeva, pa je manifestacija, pored sportskog, imala turistički i privredni karakter. Tih dana na hercegnovskoj rivi je bilo prisutno dosta nautičara, novinara, ljubitelja jedrenja i maslinara koji su došli feribotom da proprate regatu koja iz godine u godinu poprima sve veći značaj.

Opština Herceg Novi je potpisala i Sporazum sa švedskom organizacijom osoba sa invaliditetom za međunarodnu razvojnu saradnju „SHIA“. Radi se o organizaciji formiranoj 1981. godine, a koju su Ujedinjene nacije proglasile međunarodnom godinom osoba sa invaliditetom.

Danas ovu organizaciju čini 29 švedskih organizacija osoba sa invaliditetom koje su aktivne u međunarodnoj saradnji.

U sklopu ovih aktivnosti Skupština opštine Herceg Novi usvojila je Lokalni plan akcije u oblasti invalidnosti za period 2010 – 2015. godine kojim je definisana opšta politika lokalne samouprave prema osobama sa invaliditetom. Plan predstavlja okvir aktivnosti usmjerenih ka još većoj i boljoj integraciji ovih osoba u društvenu zajednicu.

Tim povodom u radnu posjetu Opštini Herceg Novi boravio je Roland Hakansson, predsjednik borda međunarodne organizacije SHIA.

U okviru saradnje između gradova pobratima Levangera i Herceg Novog u mjesecu aprilu 2009. godine Herceg Novom je isporučena humanitarna pomoć za osobe sa posebnim potrebama, a koja se sastojala od 39 specijalnih hodaljki i 27 invalidskih kolica.

Opština Herceg Novi, kao primalac donacije, ugostila je predstavnike i prijatelje iz Norveške, grada Levangera 23-25 aprila, kada je i obavljena svečana primopredaja ove opreme. Sva oprema je preko Sekretarijata za društvene djelatnosti i opštu upravu u saradnji sa NVO „Sunčev zrak“, raspoređena i dostavljena licima sa posebnim potrebama.

Protokol o saradnji JUSMŠ „Ivan Goran Kovačić“ iz Herceg-Novog i Više srednje škole iz Levangera potpisan je 31.maja 2007.g. Potpisivanju su prisustvovali, osim direktora dvije škole, i koordinatori projekta – profesori Anica Radan i Erik Re, koji je i inicijator projekta. Tom prilikom između koordinatora projekta dogovoreni su oblici saradnje. Od septembra 2007.g. počela je konkretna saradnja, i to između učenika jednog odjeljenja II razreda gimnazije i norveškog prvog razreda gimnazije. Ovi učenici su istih godina, a u Norveškoj je u programu za I razred predviđeno nastavno gradivo koje je vezano za istoriju balkanskih zemalja.

Glavne teme saradnje bile su zajednički dogovorene : istorija, turizam, kulturne veze dva naroda, učešće mladih u demokratskim procesima. Određena je i dinamika kontakta između odjeljenja : jednom mjesečno je elektronskom poštom naizmjenično bilo slato pismo – „novosti“ o događanjima u jednom i drugom gradu. Ta pisma su učenici sastavljali na časovima engleskog jezika i na posebnim radionicama na časovima odjeljenske zajednice.

U periodu od 14 - 21. aprila 2009. godine deset norveških učenika sa dva profesora boravili su u našem gradu. Dvije nedelje kasnije deset naših učenika sa dva profesora uzvratili su posjetu Levangeru i tom prilikom razmijenili prezentacije gradova i dogovorili nove oblike saradnje.

Povodom 40. Praznika mimoze - Fešti od mimoze, ribe i vina u Baošićima, kao i maskenbalu u Igalu koji su se događali 6. februara mjeseca, prisustvovala su brojne zvanice: predsjednici i predstavnici opština: Andrijevića, Ulcinj, Žabljak, Plav, Plužine, Mojkovac, Kolašin, Cetinje i Rožaje, gradova pobratima i prijatelja: Zemun, Čajetina, Osečina, Lučani.

Od predstavnika diplomatskog kora u Crnoj Gori prisustvovali su ambasadori: Srbije Zoran Lutovac, Hrvatske Petar Turčinović, Rusije Jakov Gerasimov, Njemačke Peter Plate, BIH Branimir Jukić, Makedonije Stefan Nikolovski, Bugarske Maja Dobрева, Mađarske Zoltan Šomodi, Albanije Toni Beci, Austrije, zatim predstavnik OEBSA Valdemar Figaj, zamjenik predstavnika Evropske komisije Klajv Rumbold, predstavnik

Primorsko goranske županije Zlatko Komatina, kao i predstavnik Zajednice Crnogoraca iz Rijeke Ljubo Radović. Osim pomenutih gostiju Herceg Novi su tokom Praznika mimoze posjetili i predstavnici ministarstava i državnih organa Crne Gore. Juna mjeseca 2009.godine savjetnik Predsjednika Srbije za Kosovo i Metohiju za odnose sa crkvom i sa Srbima u regionu Mladen Đorđević boravio je u Herceg Novom i upoznao se sa funkcionisanjem hercegnovske lokalne uprave kao i kulturnim i duhovnim vrijednostima i posebnostima Herceg Novog i Boke Kotorske kao vjekovima dobar primjer multietničkog sklada i njegovanja nacionalnih i vjerskih tekovina. Đorđević je takođe vodio razgovore sa predstavnicima NVO „Matica Boke“, Kola srpskih sestara i Srpskog kulturno provestnog društva „Prosveta“ iz Herceg Novog.

Tokom juna mjeseca Ambasadorica Republike Ukrajine Oksana Sljusarenko posjetila je Herceg Novi i tom prilikom izrazila zadovoljstvo da je upoznala ovako divan grad sa slavnom tradicijom divnom prirodom i ljudima spremnim za saradnju.

Izrazila je želju za uspostavljanje bliže saradnje nekog ukrajinskog grada sa Herceg Novim i izjavila da će to biti njen zadatak u predstojećem mandatu. Istakla je da je regionalna i državna saradnja jedan od prioriteta Ukrajinske ambasade i da na Crnogorsko primorje svake godine dolazi sve veći broj Ukrajinaca na ljetovanje. Najavila je skrozo potpisivanje ugovora između Arhiva Crne Gore i Ukrajine. Ambasadorska Sljusarenko posjetila je rusko groblje na Savini na kome počivaju posmrtni ostaci plemićkih porodica iz Ukrajine koje su nakon Oktobarske revolucije potražile utočište u Herceg Novom.

U okviru dobre saradnje ambasade Republike Francuske i Savezne Republike Njemačke i Osnovne škole za muzičko obrazovanje Herceg Novi 5. juna je na Trgu Mića Pavlovića organizovan koncert dva umjetnika Liselotte Hamme i Jean Marie Hummel iz Alzasa.

Marta mjeseca je u Herceg Novom su obilježeni Dani frankofonije u Crnoj Gori koncertom u Muzičkoj školi i prikazivanjem dva francuska filma u dvorani „Park“, a što je sve propratio francuski ambasador u Crnoj Gori Bernar Garanche sa saradnicima..

Jula 2009.godine u prisustvu predstavnika Vojske Crne Gore i Mađarske, Ambasadora Ukrajine u Crnoj Gori i predstavnika Opštine Herceg Novi, generalnog konzula Hrvatske u Crnoj Gori Boža Vodopije i predstavnika organizacije Crvenog krsta iz Austrije 25.juna na Gradskom groblju na Savini otkriven je spomenik i osveštano groblje na kome su sahranjeni posmrtni ostaci 791 vojnika Austrougarske monarhije. Radi se o vojnicima koji su poginuli i umrli tokom I svjetskog rata u Herceg Novom i okolini. U obnovi groblja učestvovalo je Ministarstvo inostranih poslova Mađarske. Vjence ovog Ministarstva i Vojno istorijskog Muzeja iz Budimpešte položili su državni sekretar MIP Vilmoš Sabo i generalni direktor vojno istorijskog

muzeja iz Budimpešte Jožef Holoi. Gospodin Sabo je istakao da Mađarska poklanja puno pažnje održavanju istorijskih spomenika u inostranstvu i da je iz tog razloga Ministarstvo inostranih poslova Mađarske, uz znatne materijalne troškove, obnovilo ovo groblje i spomenik na Savini. Realizacija ovog značajnog projekta pomogla je Opština Herceg Novi i počasni konzul Republike Mađarske u Crnoj Gori Čaba Mađar koji je radio na istraživanju groblja vojnika mađarskog porijekla. Počasni plotun za poginule vojnike je tom prilikom izveo odred Bokeljske mornarice - odruznice Herceg Novi.

Jula mjeseca 2009.godine Ambasador Švajcarske u Beogradu Ervin Hofer boravio je u posjeti Opštini Herceg Novi. Ambasador Švajcarske posebno su interesovali privredni i turistički potencijali Herceg Novog.

Krajem jula 2009.godine predstavnici Njemačke KFW banke posjetili su Opštinu Herceg Novi i JP „Vodovod i kanalizacija“ u sklopu programa posjete misije Njemačke banke opštinama Crnogorskog primorja. Cilj posjete je tehnička i finansijska provjera i verifikacija završne II faze projekta poboljšanja vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju čija je realizacija kroz primjenu investicionih mjera počela prije tri godine. Delegaciju misije KFW banke sa sjedištem u Frankfurtu predvodio je šef stručnog tima Dirk Valerijan, a primo ih je predsjednik Opštine sa saradnicima.

Praznik Opštine Herceg Novi 28. oktobar proslavljen je u prisustvu velikog broja zvanica. Pozivu za svečanu sjednicu odazvali su se predsjednik države Filip Vujanović, predsjednik SNP Crne Gore Srđan Milić, ministar kulture sporta i medija Branislav Mićunović, ambasador Republike Srbije Zoran Lutovac, ambasadorica Republike Bugarske Maja Nikolova Dobрева, ambasador Republike Austrije Martin Pamer, savjetnica Ambasadora Ruske federacije u Crnoj Gori Vitalija Sošnina, kao i drugi predstavnici susjednih opština, drugih opština iz Crne Gore, opština pobratima i prijatelja, predstavnici Vlade Crne Gore i drugih državnih organa.

U Herceg Novom je 11.novembra na brdu Ilinica tradicionalno obilježen francuski državni praznik koji je ustanovljen povodom okončanja prvog svjetskog rata u znak sjećanja na novembar 1918.godine kada je u Versaju potpisan mir. Tog dana francuski ambasador Bernard Garanše sa saradnicima i predstavnicima Francuskog kulturnog centra posjetili su Opštinu Herceg Novi, obišli grob francuskim vojnicima na Ilinici, posjetili Crkvu Sv. Ilije i spomenik francuskim vojnicima poginulim 1806.godine za vrijeme Napoleonove vladavine u Boki. Spomenik su podigli Udruženje francuskih solunskih vojnika 126. odreda koji su se u Boki našli 1919.godine nakon oslobođenja Crne Gore i Boke. Tom prilikom Ambasador Garanše i predsjednik Dejan Mandić sa predstavnicima NVO „Avenir“ položili su vjence i cvijeće na gob francuskim vojnicima. Ovaj susret je predstavio nastavak njegovanja tradicija dva naroda, njihovog zbližavanja i unapređenja odnosa sa zemljama Evropske unije.

Novembra mjeseca 2009.godine direktor Komunalnog preduzeća grada Levangera iz Norveške Inhered Renovasjon i Perl Žarl Eriksen posjetili su Herceg Novi . Ovo norveško komunalno preduzeće već godinama pomaže našim komunalnim preduzećima. Na našim ulicama su u funkciji četiri specijalna vozila za odvoz otpada koji su poklon Norvežana.

U JP „Čistoća“ razgovarano je o nastavku saradnje i podršci razvoju komunalnih djelatnosti u obliku donacije mašine za obradu drveta koju bi Norvežani dostavili Herceg Novom. Gosti iz Levangera su obišli azil za pse na Dizdarici i upoznali se sa funkcionisanjem reciklažnog dvorišta u Meljinama.

Konstatovano je da je saradnja Herceg Novog sa gradovima iz Norveške i njihovim preduzećima postala više od poslovne i da će se razvijati i dalje još kvalitetnije i bolje.

Saradnja, partnerstvo, koordinacija, zajedničke aktivnosti ili kako god se nazivala komunikacija lokalnih zajednica i po vertikalnim i horizontalnim nivoima vrlo je važna i korisna. Timski rad je način na koji se lakše, bolje i cjelishodnije rješavaju brojna pitanja od značaja za jednu teritorijalnu jedinicu i najvažniji uslov da se postigne poslovni uspjeh.

Da bi se došlo do cilja i ostvario uspjeh neophodno je prethodno obezbjediti uslove, a oni se moraju stalno održavati, a saradnja i zajednički interes su najbolja preporuka i izvjesnost koju ne treba zapostavljati.

Postignuti rezultati u oblastima saradnje koji su definisani kao prioritetni treba identifikovati kao izazove za preduzimanje dodatnih napora na unapređenju dalje komunikacije i razvijanja novih partnerstava, prvenstveno sa opštinama u okruženju, onda gradovima pobratimima i prijateljima i šire.

KABINET PREDSJEDNIKA OPŠTINE
HERCEG NOVI